

Διαγώνισμα στη Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία Β' Λυκείου

Εισηγήτρια: Ηλιοπούλου Λυδία

Ημερομηνία: 15/2/2021

Κείμενο 1- Μη λογοτεχνικό κείμενο

Το παρασκήνιο της επιλογής επαγγέλματος και η σχέση επαγγέλματος και ζωής

Πολλές φορές η επιλογή επαγγέλματος είναι αποτέλεσμα μιας πολυσύνθετης, εξελικτικής διαδικασίας και η άσκησή του έχει ιδιαίτερη σημασία στη ζωή κάθε ανθρώπου. Αναμφίβολα, υπάρχουν επαγγέλματα που δεν αμείβονται υλικά όσο θα έπρεπε ή θα επιθυμούσαμε, όπως για παράδειγμα τα επαγγέλματα τα σχετικά με την εκπαίδευση. Μερικά από αυτά τα επαγγέλματα θεωρούνται και λειτουργήματα λόγω της μεγάλης σημασίας και συμβολής τους στην καλλιέργεια του πολιτισμού και την ανάπτυξη της κοινωνίας. Έτσι, αν ρωτήσετε μια εκπαιδευτικό ή έναν συγγραφέα για ποιο λόγο ασκεί αυτό το επάγγελμα το οποίο δεν αμείβει όσο θα έπρεπε ή όσο θα ήθελε, συνήθως θα απαντήσει «γιατί μου αρέσει», «με γεμίζει» ή «γιατί θέλω να προσφέρω κάτι στους ανθρώπους». Επομένως, κάποια επαγγέλματα έχουν το στοιχείο της ανιδιοτέλειας, επειδή για πολλά άτομα το ύψος των οικονομικών απολαβών δεν αποτελεί το κυρίαρχο κριτήριο επιλογής ενός επαγγέλματος.

Για τους παραπάνω λόγους σημαντικά κριτήρια για την επιλογή ενός επαγγέλματος αποτελούν η δημιουργικότητα, η προσωπική ανάπτυξη, η κοινωνική προσφορά και άλλα στοιχεία που είναι καθοριστικά για τη ζωή των ανθρώπων. Άλλωστε, η άσκηση κάθε επαγγέλματος έχει σημαντικές και αλληλένδετες πλευρές, μια προσωπική και μια κοινωνική. Εκεί βρίσκεται και η απάντηση στο ερώτημα γιατί κάποιοι μπορεί να διαλέγουν ένα επάγγελμα το οποίο μπορεί να μην τους προσφέρει τις οικονομικές ανέσεις τις οποίες πιθανόν θα ήθελαν. Υπάρχουν νέοι που ασκούν τις καλές τέχνες, τις επιλέγουν και αφιερώνουν τη ζωή τους σε αυτές παρόλο που θεωρούνται από πολλούς ως επαγγέλματα με αμφίβολες προοπτικές καριέρας. Στην κρίσιμη απόφαση της επιλογής των σπουδών ή επαγγέλματος, καλό είναι να αφιερώσουμε χρόνο και να αναρωτηθούμε ποια θέση έχει το επάγγελμα στη ζωή μας.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό στην επιλογή επαγγέλματος είναι ότι αρκετοί νέοι ή νέες ακολουθούν το επάγγελμα των γονιών τους. Αυτό δείχνει όχι μόνο ενδιαφέρον για τη συνέχεια στην επιχείρηση ή στο επάγγελμα για τη μείωση της επαγγελματικής ανασφάλειας, αλλά ότι τα παιδιά ακολουθούν τα επάγγελα που τους είναι οικεία, με τα οποία μπορούν να ταυτιστούν και να αισθάνονται ικανά να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις τους. Υπάρχουν όμως και νέοι που αφήνουν την πρώτη τους επαγγελματική επιλογή και κάνουν κάτι τελείως διαφορετικό από το επάγγελμα των γονιών τους.

Αυτό που έχει σημασία είναι να γίνει κατανοητό είναι ότι έχοντας τη δυνατότητα να ασκήσουμε ένα επάγγελμα συμμετέχουμε στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας. Αν και δεν είναι ο μοναδικός τρόπος κοινωνικής συμμετοχής, αξίζει να αναφερθεί ότι η συμμετοχή αυτή σημαίνει ότι προσφέρουμε από τη θέση που κατέχουμε τόσο στη διατήρηση όσο και στην ανάπτυξη της κοινωνίας στην οποία ζούμε. Είμαστε ένας από τους συνδετικούς κρίκους της, που βοηθά στην παραγωγή αγαθών ή στη διακίνησή τους ή στην παροχή υπηρεσιών. Αυτά τα αγαθά και τις υπηρεσίες τα χρειαζόμαστε όχι απλά για να επιβιώσουμε αλλά και για να ζήσουμε μια ποιοτικότερη ζωή.

Η κοινωνία, για να μπορέσει να αναπαραχθεί, στηρίζεται στον καταμερισμό της εργασίας, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι δεν ασκούμε όλοι το ίδιο επάγγελμα, δεν παράγουμε δηλαδή όλοι αγροτικά προϊόντα και δεν πουλάμε όλοι ασφάλειες ζωής. Δηλαδή το επάγγελμα που κάνουμε έχει σχέση με τον καταμερισμό εργασίας κατά κλάδο, ενώ και στο εσωτερικό κάθε κλάδου υπάρχουν αρκετές εξειδικεύσεις.

B. Καντζαρά, Η μετάβαση από το σχολείο στη «ζωή» και η επιλογή σπουδών

Παρατηρήσεις

ΘΕΜΑ 1^ο

A. Να χαρακτηρίσετε σωστές (Σ) ή λανθασμένες (Λ) τις παρακάτω προτάσεις με βάση το περιεχόμενο του κειμένου 1.

1. Οι οικονομικές απολαβές αποτελούν το κυρίαρχο κριτήριο επιλογής επαγγέλματος για τους νέους.
2. Πολλά από τα επάγγελα που θεωρούνται λειτουργήματα δεν αμείβονται ικανοποιητικά.
3. Κάποιοι άνθρωποι επιλέγουν μη προσοδοφόρα επάγγελα γιατί έχουν το στοιχείο της προσφοράς στην κοινωνία.
4. Οι περισσότεροι νέοι απορρίπτουν το επάγγελμα των γονιών τους και ασχολούνται με κάτι τελείως διαφορετικό.
5. Η άσκηση ενός επαγγέλματος αποτελεί έκφραση της ενεργητικής συμμετοχής του ατόμου στην κοινωνία και συμβολή στην ανάπτυξη της.

Μονάδες 10

Β. Να αποδώσετε περιληπτικά σε 60-70 λέξεις το περιεχόμενο των δύο πρώτων παραγράφων του κειμένου.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ 2^ο

Α. Αυτό που έχει σημασία... ποιοτικότερη ζωή. : Να σχολιάσετε τη χρήση του α' πληθυντικού προσώπου στην παράγραφο ως προς το επικοινωνιακό αποτέλεσμα που παράγει.

Μονάδες 10

Β. Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις: πολυσύνθετη, αναμφίβολα, ανιδιοτέλεια, καριέρα, κατανοητό.

Μονάδες 5

Γ. Να παρουσιάσετε τη δομή της πρώτης παραγράφου του κειμένου.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 3^ο

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Η επιλογή επαγγέλματος είναι μια δύσκολη, κρίσιμη απόφαση για κάθε νέο. Για ποιους λόγους; Ποια κριτήρια, πιστεύετε, θα έπρεπε κυρίως οι νέοι να λαμβάνουν υπόψη τους στην επιλογή του μελλοντικού τους επαγγέλματος; Να παρουσιάσετε τις απόψεις σας σε ένα κείμενο που θα αναρτήσετε σε ιστοσελίδα που απευθύνεται σε νεανικό κοινό.

Μονάδες 40

Κείμενο 2. Λογοτεχνικό κείμενο

Λίγοι έγιναν αυτό που είπαν. Εμένα οι δικοί μου μου έβαλαν την ιδέα να γίνω κτηνίατρος. Ένωθα ανέκαθεν μια κλίση προς τα ζώα, αν και δεν είχαμε στο σπίτι ούτε γάτα... Όμως δεν υπήρχε Κτηνιατρική Σχολή στην πόλη μας κι έτσι το σχέδιο ματαιώθηκε.

Τότε που τελειώσαμε το σχολείο, μεγάλη υπόληψη είχε το επάγγελμα του γιατρού. Κατόπιν ερχόταν του δικηγόρου. Του καθηγητή ήταν πολύ ξεπεσμένο οικονομικά, του δασκάλου ακόμα χειρότερα. Φυσικά, οι μεγάλοι που αντιμετωπίζουν σχεδόν πάντα τα πράγματα από την πρακτική τους άποψη, μας πίεζαν να γίνουμε γιατροί ή δικηγόροι. Η μανία με το Πολυτεχνείο παρουσιάστηκε αργότερα, όταν άρχισε η ανοικοδόμηση της χώρας. Όχι βέβαια, πως οι μηχανικοί ή οι μηχανολόγοι δεν έβγαζαν χρήματα, αλλά το όνειρο αυτό, καθώς δεν υπήρχε Πολυτεχνείο στην πόλη μας, ήταν τόσο άπιαστο και τόσο ακριβό, ώστε οι μεγάλοι απέφευγαν να φέρουν το λόγο σ' αυτά τα επικίνδυνα θέματα. Πολλά παιδιά ακολουθούσαν τις ιδέες των μεγαλύτερων κατά γράμμα. Το περίεργο είναι ότι πιο πειθήνια στις ιδέες των μεγαλύτερων αποδείχθηκαν, όχι τα ήσυχα και τα μαμόθρευτα, όπως θα περίμενε κανείς, αλλά κάτι ζωηρότατα

πλάσματα που νόμιζες ότι ποτέ και κανέναν δεν πρόκειται να ακούσουν. Αντίθετα, οι αθόρυβοι εννοούσαν να κάνουν το δικό τους, μη λογαριάζοντας αμοιβή και ξακουστά επαγγέλματα.

Μετά από πολλές συζητήσεις, αποφασίσαμε μ' έναν συμμαθητή μου να δώσουμε στη φιλολογία. Διαβάζαμε πολλή λογοτεχνία, είχαμε ζαλιστεί με τόσα αριστουργήματα και νομίζαμε πως η φιλολογία και η λογοτεχνία είναι το ίδιο πράγμα...

Τολμήσαμε να πλησιάσουμε τον φιλόλογο. «*Ωστε θέλετε να πάτε στη Φιλοσοφική Σχολή;*» μας είπε. Κοιταχτήκαμε ενθουσιασμένοι! Ποτέ δεν είχαμε ακούσει ότι το άλλο όνομα της Φιλολογίας ήταν «Φιλοσοφική Σχολή». Αυτό πια ήταν ένας ακόμα λόγος. Ο φιλόλογος όμως συνέχισε αμείλικτος «*Να πάτε, μας είπε, καλά είναι. Αλλά να ξέρετε πως πολλά ψωμιά και φαγιά το επάγγελμα αυτό δεν έχει*».

Πάντως, οι χοντράδες αυτές μας κλόνισαν. Εγώ τις επόμενες μέρες ξαναγύρισα στο προσφιλέ μου όνειρο, την κτηνιατρική. Κι εφόσον Κτηνιατρική Σχολή δεν υπήρχε, συμβιβάστηκα με τη γεωπονία... Ο άλλος βρήκε καταφύγιο στη νομική... Μάλιστα άρχισε να κατηχεί στην ιδέα του κι εμένα κι ως ένα σημείο πήρε να με λυγίζει.

Όλη αυτή η κατάσταση, αυτές οι απότομες αλλαγές, μου δημιουργούσαν μια πολύ δυσάρεστη διάθεση. Τις νύχτες δεν μπορούσα να κοιμηθώ από την αγωνία. Ήθελα να βρω το δρόμο μου και να προχωρήσω...

Δειλά δειλά αποφάσισα να συναντήσω το γυμνασιάρχη. Ήταν φιλόλογος... Του εκμυστηρεύτηκα τα βάσανά μου, τη φοβερή ψυχική ταλαιπωρία μου. Του είπα ότι ήθελα να πάω στη φιλολογία αλλά με είχαν τρομοκρατήσει κι έτσι άρχισα να σκέφτομαι τη γεωπονία, μα ένιωθα μέσα μου τρομερό διχασμό. Με άκουσε με προσοχή. Ύστερα σήκωσε τα χέρια του προς τον ουρανό και είπε «*Για όνομα του Θεού, παιδί μου, θα αφήσεις το γάμο για να πας για πουρνάρια;*».

Αυτό ήταν. Δεν ήθελα άλλο τίποτε. Στρώθηκα το καλοκαίρι στη μελέτη και το φθινόπωρο ήμουν πρωτοετής φοιτητής της φιλολογίας. Παρ' όλες τις δυσκολίες και τις κακοπάθειες, ποτέ μου δεν ξανακοίταξα πίσω.

Το παλιό σχολείο, Γιώργος Ιωάννου

ΘΕΜΑ 4^ο

A. Να προσδιορίσετε το είδος του αφηγητή ως προς τη συμμετοχή του στην ιστορία καθώς και το είδος της εστίασης. Τι προσδίδουν οι συγκεκριμένες επιλογές στην αφήγηση της ιστορίας;

Μονάδες 5

B. Παρ' όλες τις δυσκολίες και τις κακοπάθειες, ποτέ μου δεν ξανακοίταξα πίσω: Να σχολιάσετε τη φράση αυτή του αφηγητή σχετικά με την επιλογή επαγγέλματός του. Πιστεύετε ότι την άποψή του τη συμμερίζονται κι άλλοι επαγγελματίες; (120-150 λέξεις).

Μονάδες 10